

Elżbieta Opalska, Teresa Gens

"Niewinnie skazany", Mirosław Szlązak, Warszawa 2012 : [recenzja]

Palestra 58/1-2(661-662), 263-264

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Podejmując próbę oceny całokształtu pracy, należy stwierdzić, że przedstawione przez Autora rozważania i treści poszerzają znacznie wiedzę o skomplikowanych relacjach, jakie zachodzą pomiędzy sumieniem człowieka, jego rozwojem moralnym a tymi wewnętrznymi regulatorami zachowania, które odnieść można bezpośrednio do strukturalnych i funkcjonalnych właściwości mózgu. Wnioski i rozważania składające się na recenzowaną monografię będą przydatne zarówno praktyce klinicznej, kiedy to rozważa się, na przykład, genezę tych zaburzeń osobowości, które manifestują się różnymi deficytami emocjonalnymi, jak i dla neuropsychologów. Korzystać też z nich będzie można w opiniowaniu sądowo-psychologicznym, w profilaktyce, prewencji czy społecznej polityce kryminalnej. Istnieje także możliwość i potrzeba wykorzystania wyników badań w programach resocjalizacyjnych i terapeutycznych w opiece postpenitencjarnej, czy też w codziennej praktyce instytucji zajmujących się wychowaniem, zaburzeniami socjalizacji i rozwoju społecznego. Monografia ma istotne walory poznawcze i praktyczne, stanowi także inspirację do planowania i podejmowania dalszych badań nad złożonymi i skomplikowanymi mechanizmami warunkującymi funkcjonowanie sumienia człowieka. Nie ma też wątpliwości, że wielu praktyków, klinicystów czy psychologów sądowo-penitencjarnych z wielkim zainteresowaniem i satysfakcją sięgać będzie do książki Ryszarda Stacha, znajdując tam kompendium wiedzy na temat mózgowych organizacji tych czynności psychicznych, które mają wpływ na pełnienie przez sumienie jego adaptacyjnych i regulacyjnych funkcji. Książka poszerza bowiem istotnie wiedzę na temat sumienia, konstruktu quasi-osobowościowego, pełniącego ważne funkcje poznawcze, oceniające, kontrolne oraz motywacyjne.

Józef K. Gierowski

Mirosław Szlązak

Niewinnie skazany

Warszawa: Bellona 2012, ss. 168

W ostatnim okresie na rynku wydawniczym ukazała się książka wydana przez Bellonę pt. *Niewinnie skazany*, napisana przez adwokata warszawskiej palestry Mirosława Szlązaka. Jest ona oparta na autentycznym doświadczeniu z pracy adwokata, który w swoim życiu zawodowym ma też sprawy trudne moralnie, jak opisana w tej książce. Nie wchodząc w szczegóły, które Czytelnik sam przeanalizuje, warto wskazać, że dotyczą one świata zbrodni i kary, w którym zabicie sprawcy przez ofiarę bywa czasem koniecznością związaną z obroną nie tylko własnej godności, ale również własnego życia. Dzięki dokonanej przez autora książki wnikliwej analizie dokumentalnej motywów i emocji, które towarzyszyły zbrodni, mamy zobaczyć, że nie zawsze ohyda czynu wiąże się z okrucieństwem motywacji, a czasem jest desperacką walką o przetrwanie. W tym wypadku także ocena sprawcy zbrodni z punktu widzenia karnego powinna uwzględniać aspekt obrony koniecznej, a ponieważ nie do końca się tak stało, stąd też tytuł *Niewinnie skazany*. Książka ta też jest spojrzeniem autora na kulturę Indii, na motywację ucieczki od biedy i na to, że człowiek w swoich marzeniach tak naprawdę bez względu na to, gdzie się wychował, jest podobny. Chce lepszego życia, chce realizacji

swoich marzeń o lepszym świecie, czasem niestety wpada w pułapkę złego losu albo złych ludzi. Kończy się to dla niego więzieniem albo – co gorsza – śmiercią. Taki też los jest opisany w tej książce dotyczącej marzeń Hindusów, a może marzeń każdego z nas. Przeczytanie jej bardzo gorąco polecam Czytelnikom.

Teresa Gens

Oto list, który w dniu 24 października 2012 r. skierowała do Autora adw. Elżbieta Opalska:

Szanowny Panie Mecenasie!

Bardzo miłą niespodziankę sprawił mi Pan Mecenas książką na temat procesu – dramatu Hindusów, który przypadło nam prowadzić.

Z zaciekawieniem przeczytałam tę książkę i podzielim ocenę Pana Mecenas, że ci ludzie padli ofiarą mafii i stali się „kozłami ofiarnymi” w procederze zataczającym szerokie kręgi.

Podziwiam lekkość pióra, narrację wciągającą czytelnika, ale przede wszystkim malarski rozmach w opisach sytuacji, wynikający z wiedzy na temat opisywanych miejsc i perypetii ludzi szukających lepszych warunków życia. Szkoda, że nie zna Pan Mecenas dalszych losów „naszych klientów”, którym staraliśmy się pomóc nie tylko z poczucia obowiązku, ale też z czysto ludzkich pobudek.

Dziękuję za wspomnienie o moim udziale w sprawie. Prawdą jest, że w naszych staraniach wykroczyliśmy z własnej woli poza granice „obrony z urzędu”, ale wykonujemy zawód, który nie pozwala na obojętność wobec czyjegoś nieszczęścia.

*Bardzo serdecznie dziękuję,
łączę wyrazy szacunku i gratuluję ciekawej powieści.*

Elżbieta Opalska

Peter Kerecman, Rudolf Manik

História advokácie na Slovensku

Bratislava: Eurokódex 2011, ss. 656.

W ostatnich latach nie tylko rodzima historiografia wzbogaciła się licznymi opracowaniami poświęconymi dziejom advokatury. Również w sąsiednich państwach powstały interesujące monografie, lub też powstają (np. na Ukrainie i na Litwie).

Przed dwoma laty ukazało się w dwóch wersjach językowych pięknie wydane przez Czeską Izbę Adwokacką albumowe opracowanie dziejów zawodów prawniczych pod redakcją sędziego czeskiego Trybunału Konstytucyjnego, byłego adwokata, profesora Stanisława Balíka juniora (wersja angielska pt. *History of the Legal Profession in Bohemia, Moravia and Silesia*, Prague 2010, ss. 272). Rok później w Bratysławie opublikowane zostały wskazane wyżej dzieje advokatury słowackiej, przygotowane przez dwóch prawników i historyków prawa zarazem – Petera Kerecmana i Rudolfa Manika. Recenzentami dzieła byli zasłużeni dla advokatury słowackiej i czeskiej adwokaci – wspomniany prof. Stanisław Balík oraz adwokat Anton Blaha. Przedmowę do dzieła napisał ówczesny prezes Słowackiej Izby Adwokackiej Tomáš Borec, od kwietnia 2012 r. słowacki minister sprawiedliwości, który podkreślił znaczenie znajomości dziejów advokatury dla wolnego adwokackiego powołania.